

GEFAD / GUJGEF42(2): 1641-1679(2022)

Eğitimde Yaşanan Sorunların Kuram, Model, Yöntem ve İlkeler Işığında İncelenmesi*

Examining the Problems in Education in the Light of Theory, Model, Method and Principles

Azmi TÜRKAN¹, Yavuz ERİŞEN²

¹Siirt Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, azmiturkan@gmail.com

²Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, erisenyavuz@gmail.com

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/ Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 28.03.2022

Yayına Kabul Tarihi: 19.04.2022

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin görüşlerini kuram, model, yöntem ve ilkeler bağlamında tespit etmektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenen 20 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma kapsamında verilerin analizi için içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Veri analizi sonucunda, eğitimde yaşanan sorunlar; kuram, model, yöntem ve ilkeler bağlamında “öğrenciler ile ilgili sorunlar”, “öğretmenler ile ilgili sorunlar”, “öğrenme ortamları ve altyapı ile ilgili sorunlar”, “epistemolojik sorunlar”, “ölçme ve değerlendirme ile ilgili sorunlar” ve “diğer sorunlar” olmak üzere altı tema altında toplanmıştır. Belirtilen sorunların yoğun olarak yapılandırıcılık, çoklu zekâ, buluş ve araştırma inceleme yoluyla öğretim stratejilerinin uygulanmamasıyla ilişkilendirildiği tespit edilmiştir.

***Anahtar Sözcükler:** Eğitim sorunları, Türk eğitim sistemi, Eğitim kuramları, Fenomenoloji*

***Alıntılama:** (2022). Türkan, A. ve Erişen, Y. (2022). Eğitimde yaşanan sorunların kuram, model, yöntem ve ilkeler ışığında incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(2), 1641-1679.

ABSTRACT

This study aims to determine the opinions of teacher candidates about the problems in education in the context of theory, model, method and principles. One of the qualitative research methods, phenomenology, was used in the study.. The participants of the study consists of 20 pre-service teachers determined by the criterion sampling method. The semi-structured interview form developed by the researchers was used as the data collection tool. The researchers used the content analysis method for data analysis within the scope of the research. As a result of the data analysis, the researchers observed the participants' problems in education under six themes: issues with students, problems with teachers, problems with learning environments and infrastructure, epistemological issues, problems with measurement and assessment, and other problems. As a result of data analysis, problems experienced in education were grouped under six themes: "problems with students", "problems with teachers", "problems with learning environments and infrastructure", "epistemological problems", "problems with measurement and evaluation" and "other problems" in the context of theories, models, methods and principles. It has been determined that the mentioned problems are intensely associated with constructivism, multiple intelligences, not applying teaching through discovery and teaching through research and investigation.

Keywords: *Education problems, Turkish education system, Educational theories, Phenomenoloji*

GİRİŞ

DeđiŐim ve dnŐim hayatımızın ayrılmaz bir parçasıdır. Bilgi çağında bilginin hızla devinerek yayılması ve bilgiye erişimin kolaylaşması deđiŐimlerin ivme kazanmasını sağlamaktadır. Birçok alanda olduğu gibi eğitim programlarında da deđiŐim-dnŐim yaşanmaktadır. Yaşanan deđiŐimlerin temelini gözlemlenen sorunlar oluŐurmaktadır. BaŐka bir ifade ile sorunların sağlıklı bir Şekilde tespit edilmesi iyileŐtirme ve yenileŐtirme iŐlemlerine önemli katkılar sunmaktadır. Bu sorunların tespit edilmesinde geri bildirimler önemli yer tutmaktadır. Geri bildirimler, kimi zaman olumlu yönde olmakla beraber genellikle yaşanan aksaklık veya sorunlara yönelik olduğunda geliŐime katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda eğitimde yaşanan sorunlar bir sonraki kademeye geçiŐte önemli yer edinmektedir.

Eğitimde yaşanan sorunlar çeşitli kaynaklarda farklı baŐlıklar altında ele alınmıştır. Erişen (2001) sorunları ğrenci seğimi, programların felsefesi, öğrenme ve öğretme standartları, eğitim programlarının çeŐitliliđi, programların koordinasyonu, güvenlik ve sağlıkla ilgili hizmetler, özel eğitim ihtiyaçları, rehberlik hizmetleri, insan kaynakları,

kütüphaneler ile teknolojik merkezler, tesis ve donanım, finansman, yönetim, etkili öğretmen özellikleri ve programlarının değerlendirilmesi ve geliştirilmesi olmak üzere 15 başlık altında toplamıştır. Demirtaş (1988) eğitimde yaşanan sorunları; okulların ve binaların yetersizliği, okul program geliştirme çalışmalarının yetersizliği, okullardaki derslik ve kitap yetersizliğinin olması, öğretmen eğitiminin niteliksiz olması, eğitime yapılan yatırımların yetersizliği, planlama yetersizliği, bazı öğretim ilke ve yöntemlerinin kullanılmasındaki yetersizlik gibi başlıkları altında ele almıştır. Sarıbaş ve Babadağ (2015) ise eğitimde yaşanan sorunları; öğretmen niteliği bakımından yaşanan sorunlar, eğitim programlarında yaşanan sorunlar, eğitim politikaları açısından yaşanan sorunlar, eğitim yönetimi açısından yaşanan sorunlar, finansman kaynaklı sorunlar, öğrencilerin nitelikleri açısından sorunlar ve eğitim felsefesi sorunlar olarak ele almışlardır. Yeşil ve Şahan (2015) eğitimde yaşanan sorunları genel olarak; materyal ve fiziksel altyapı, eğitim programları, mali, eğitimin demokratikleştirilmesi, eğitimde fırsatların ve imkânların eşitlenmesi, sınav ve yönlendirme, eğitim felsefesi ve öğretmen açısından yaşanan sorunlar başlıkları altında toplamışlardır.

Eğitimde yaşanan sorunlar, ilgili literatür incelendiğinde birçok açıdan ele alınabilmektedir. En genel çerçevede bakacak olursak eğitim sistemini oluşturan temel unsurların başında öğrenci ve öğretmenler gelmektedir. Eğitimde yaşanan sorunlar, öğretmen ve öğrenci odaklı değerlendirildiğinde, öğrencinin merkeze alınmadan, öğretmen merkezli bir eğitim anlayışının sürüyor olması eğitim sisteminde yaşanan en önemli sorunların başında gelmektedir. Ayrıca her öğrenciye aynı bakış açısıyla yaklaşarak bireysel farklılıkların göz ardı edilmesi öğrenci ile ilgili diğer sorunlardan biri olarak gösterilebilir. Öğretmen eğitimi ve öğretmen öz yeterliğinin düşük olması öğretmen ile ilgili sorunlar arasında gösterilebilir. Abu, Bacanak ve Gökdere (2016) eğitim sisteminde öğrencilerin ilgi-yeteneklerinin dikkate alınmadığı ve öğretmenlerin niteliksel olarak düşük yeterliliğe sahip olduklarını belirtmişlerdir. Benzer şekilde Taşdemir (2015) öğretmen niteliğinin düşük olması ve tek tip öğrenci yetiştirme gibi sorunları belirtmiştir. Oysa eğitim sisteminin sağlıklı bir şekilde yürüebilmesi için öğretmen eğitimi kilit öneme sahiptir (Edwards ve Usher, 2000; Özoğlu, 2010;)

Öğrenme ortamları-altyapı sorunları, bilgiye yönelik yaklaşım, ölçme ve değerlendirme ile ilgili yaşanan sorunlar eğitimde yaşanan önemli sorunlar arasında gösterilebilmektedir. Eğitimin iyileştirilmesine yönelik atılacak adımlar düşünülürken bu sorunların ele alınmasının ilerleme açısından katkı sağlaması kaçınılmazdır. Yılmaz ve Altınkurt (2011) eğitim sorunlarını sıralarken merkezi sınavları, bilginin ezberlenmesini ve alt yapı ile ilgili yaşanan sorunları dile getirmişlerdir. Eğitim sistemimizde öğrencileri rekabete yönlendirip bilginin içselleştirilmesine engel teşkil eden en önemli sorun olarak sınavlar görülmektedir (Gök, 2010). Eğitim ilkelerinden eşitlik ilkesi kapsamında, her bir eğitim kurumuna devam eden öğrencilere yeterli materyal ve alt yapının sağlanmasının gerekli olduğu savunulmaktadır (Kızılkaya, 2014). Eğitimde eşitlik ilkesinin sağlanması için yüksek düzeyde öneme sahip olan materyal ve altyapı açısından sorunlar yaşanabilmektedir. Deveci ve Aykaç (2019) yapmış oldukları meta analiz çalışmasında, farklı araştırmalarda eğitimle ilgili sorunlara değinilirken alt yapı sorununa sıklıkla değinildiğini belirtmişlerdir. Yaşanan sorunlar eğitim sisteminin ilerlemesinin önünde bir engel teşkil etmektedir.

Eğitim alanında yapılan çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda, eğitimde yaşanan sorunlar ile ilgili Türkiye’de farklı çalışmalara rastlanmaktadır. Sanal ortamlar açısından eğitim ve öğretimde yaşanan sorunlar ile ilgili çalışmaların (Tuncer ve Taşpınar, 2008) yanı sıra tarihsel karşılaştırma ve genel anlamda sorunların tespit edildiği çalışmalara da (Demirtaş, 1988; Sarıbaş ve Babadağ, 2015; Üstüner, 2004) rastlanmaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarının görüşlerine göre eğitimde yaşanan sorunların tespit edildiği çalışmalar (Abu vd., 2016; Taşdemir, 2015; Yeşil ve Şahan, 2015; Yılmaz ve Altınkurt, 2011) bulunmaktadır. Yapılan çalışmalarda, farklı alanlarda sorunların olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sorunların; teknoloji, öğretmen, öğrenci, eğitim programları, finansman, alt yapı- materyal yetersizliği, sınıf mevcudunun kalabalık olması, öğretmen yetiştirme sistemi ve yönetici ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmalarda katılımcıların yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri ve çözüm önerilerine yer verilmiştir. Yapılan çalışmalarda verilerin toplanmasında katılımcılardan sorunlara ilişkin salt bilgi toplanmıştır. Verilerde

genellikle katılımcılar görüşlerini herhangi bir kuram, model veya ilkeye dayandırmadan belirtmişlerdir.

Eğitim sisteminde yaşanan sorunların tespit edilmesi, eğitim programlarının geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve daha verimli bir şekilde ilerleyebilmesi için önemli bir yere sahiptir. Eğitim sorunlarının saptanmasında sistemde hem öğrenci hem de geleceğin öğretmeni oldukları için öğretmen adaylarının görüşleri önemli görülmektedir (Yeşil ve Şahan, 2015). Öğretmen adaylarından öğretmenlik uygulamasına katılanlar sorunları hem öğrenci hem de öğretmen gözüyle değerlendirebilmektedir. Eğitimde yaşanan sorunların tespit edilmesinde öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmalar incelendiğinde, öğretmen adaylarının sorunları belirli kuram, model veya ilke gibi dayanaklara dayandırmadan görüşlerini belirttikleri gözlemlenmiştir. Oysa belirli bilimsel alt yapı ile desteklenmeyen rastgele söylenen görüşlerin yaşanan sorunlara çözüm bulmada kısıtlı bir katkısı olacaktır. Sınıf öğretmen adaylarının görüşlerini belirli kuram, model veya ilke gibi bilimsel verilere dayandırarak belirtmelerinin sağlayacağı katkı ve eğitimde yaşanan sorunların tespit edilmesinin eğitim sistemini ileriye taşımadaki önemi göz önünde bulundurulduğunda bu çalışmanın amacı; öğretmen adaylarının eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin görüşlerini kuram, yöntem, model ve ilkelere dayandırarak tespit edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki soruya cevap aranmıştır:

“Eğitim sisteminde yaşanan kuram, yöntem, model veya ilke temelli sorunlara ilişkin öğretmen adaylarının tecrübeleri nelerdir?”

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Araştırma kapsamında; öğretmen adaylarının eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri detaylı bir şekilde incelenmek istenmiştir. Yaşanan sorunların incelenmesinden dolayı nitel araştırma desenlerinden tanımlayıcı olgubilim deseni tercih edilmiştir. Olgubilim (fenomenoloji) çevremizde fark ettiğimiz fakat hakkında

detaylı bilgiye sahip olmadığımız olgulara yönelik detaylı veri elde etmek amacıyla yapılan araştırmalar için kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Johnson ve Christensen'e (2014) göre olgubilim araştırmalarında bir veya daha fazla kişinin bir olguya yönelik fikirleri tespit edilmeye çalışılır. Tanımlayıcı olgubilim ise deneyimlerden yola çıkarak bireylerin bir olay veya olguyu değerlendirmesidir (Aydın-Günbatır, 2019). Creswell (2016) bu çalışmalarda kişilerin deneyimlerinin önemli bir yer edindiğini belirtmiştir. Bu araştırma kapsamında öğretmen adaylarının eğitimde yaşanan sorunlar olgusuna yönelik kişisel deneyimleri elde edilmek istendiğinden olgubilim deseni tercih edilmiştir.

Katılımcılar

Araştırma kapsamında sağlıklı veriler toplamak için çeşitli ölçütler belirlenmiştir. Belirlenen ölçütler dikkate alındığında amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yönteminin araştırma için uygun olduğuna karar verilmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemi, daha önceden belirlenmiş bazı kriterlerin dikkate alınarak örneklemin belirlendiği yöntemdir (Marshall ve Rossman, 2014; Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırma kapsamında belirlenen ölçütlerden biri, katılımcıların derin ve sağlıklı bilgi verebilmeleri için öğretmen eğitim programlarında zorunlu olan "Öğretim İlke ve Yöntemleri" ve seçmeli ders olarak "Etkili Öğrenme ve Öğretme" derslerini almış olmasıdır. Bu derslerin alınmış olmasının ölçüt olarak belirlenmesindeki temel gerekçe; katılımcıların belirtmiş oldukları sorunları bazı kuram, strateji, yöntem veya öğretim ilkeleri gibi temellerle ilişkilendirebilmesidir. Bir diğer ölçüt ise, katılımcıların alanda yaşanan sorunları bizzat deneyimleyerek belirtebilmeleri için "Öğretmenlik Uygulaması" dersini almış olmalarıdır.

Önceden belirlenen ölçütleri sağlayan 20 öğretmen adayı çalışma grubunu oluşturmuştur. Öğretmen adayları Güneydoğu Anadolu Bölge'sinde bulunan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde eğitim almışlardır. Araştırma 7'si erkek, 13'ü kadın katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılar sınıf öğretmenliği bölümü 4.sınıf öğrencileri arasından belirlenmiştir. Sınıf öğretmenliği eğitim-öğretim faaliyetleri arasında en temel

noktalardan birini teşkil ettiği için bu bölümde eğitim gören öğretmen adayları tercih edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerin toplanması için araştırmacıların geliştirdiği yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu katılımcıların betimsel özelliklerinin tespit edildiği, betimsel sorular ve eğitimde yaşanan sorunların tespit edilmesi için hazırlanan ana sorulardan oluşmaktadır. Eğitimde yaşanan sorunlarla ilgili sorular üç ana başlıktan oluşmuştur. Eğitimde yaşanan sorunları genel olarak nasıl algıladıkları, özel olarak kendi alanlarıyla ilgili nasıl algıladıkları ve yaşanan sorunları herhangi bir kuram, model, yöntem ve öğretim ilkeleri ile ilişkili olarak nasıl algıladıkları sorulmuştur. Bu ana soruların açıklığa kavuşturulması için her bir ana soruya yönelik alt sorular yöneltilmiştir. Veri toplama aracının anlaşılabilirliği ve uygunluğunun tespit edilmesi için eğitim programları ve öğretim alanından iki ve sınıf öğretmenliği alanından bir olmak üzere üç Dr. uzmandan görüş alınmıştır. Uzman görüşleri sonucunda sadece yarı yapılandırılmış görüşme formlarında bulunan yazım yanlışları ve anlatım bozuklukları düzeltilmiştir. Ayrıca iki öğretmen adayı ile pilot uygulama olacak şekilde görüşme yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda katılımcıların görüşme sorularını açık ve anlaşılır bulduğu tespit edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Verilerin toplanması sürecinde öncelikle görüşmeye uygun ve anlaşılır yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Patton (2014) hazırlanan görüşme formlarının katılımcıların anlayabileceği açık formlar olması gerektiğini belirtir. Uygun formlar hazırlandıktan sonra çalışma grubu önceden belirlenen kriterlere göre oluşturulmuştur. Katılımcılar seçilirken gönüllülük esasına göre seçilmiştir. Katılımcılardan sağlıklı verilerin toplanması için kendilerini uygun şartlarda hissedebilecekleri zaman dilimleri tercih edilmiştir. Bazı katılımcılar ile kütüphane ortamında görüşmeler sağlanırken bazı katılımcılar ile üniversite toplantı salonunda görüşmeler sağlanmıştır. Bu durum çalışma kapsamında uygun verilerin toplanması

açısından önemsenmiştir. Nitel çalışmalarda veri toplama süreci katılımcıların vermiş olduğu sağlıklı bilgilerin uygun ortamlara bağlı olduğu vurgulanır (Ersoy, 2016). Görüşmeler sırasında katılımcılardan ayrılan veya katılımdan vazgeçen herhangi bir katılımcı olmamıştır. Katılımcılar ile yapılan görüşmelerin yaklaşık olarak ortalama 32 dakika sürdüğü tespit edilmiştir. Katılımcılar ile yapılan görüşmeler katılımcıların onayı ile ses kayıt cihazı aracılığıyla kayıt altına alınmıştır. Ayrıca görüşme esnasında katılımcıların vurguladıkları veya üzerinde durdukları noktalar not edilmiştir. Elde edilen ses kayıtları tekrar tekrar dinlenerek yazıya aktarılmıştır. Bu yazıya aktarma sürecinde yanlışlıkların olmaması ve gözden kaçan noktaların tespit edilmesi için görüşler bir bütün içerisinde tekrar dinlenerek kontrol edilmiştir.

Geçerlik- Güvenirlik

Verilerin yazıya aktarılmasından sonra geçerlik ve güvenilirliğin sağlanması açısından katılımcı teyidine başvurulmuştur. Yazıya aktarılan görüşmeler e-posta yoluyla katılımcılara ulaştırılmış ve katılımcıların geri bildirim vermeleri istenmiştir. Katılımcılar yazıya aktarılan görüşme kayıtlarının onaylamıştır. Katılımcılardan üçü söylediklerinden bazılarını düzeltmiş aslında anlatmak istediklerini kısmen farklı olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda yazıya aktarılan görüşmelerin araştırmacılar tarafından doğru algılandığının teyidini yapmak için katılımcı teyidi alınmıştır. Katılımcı teyidi ile inanırılığı arttırarak araştırmanın iç geçerliliği sağlanmaya çalışılır (Başkale, 2016). Çalışmalarda toplanan verilerin analizi yapıldıktan sonra katılımcılardan teyidin alınması belirlenen noktaların doğru tespit edilmesi için önemlidir. Bu durum inandırıcılığın yükseltilmesi için en önemli yöntemlerden biri olarak görülmektedir (Creswell, 2002; Merriam, 2013). Bu bağlamda yapılan analizlerden sonra tekrar katılımcı teyidi alınmıştır. Bu işlemlere ek olarak çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliğini arttırmak amacıyla yoğun betimlere yer verilmiştir. Bu durum okuyucuya daha geniş bilgi sağladığı için önemsenmektedir. (Creswell, 2002). Ayrıca araştırmanın dış geçerliğinin sağlanması için amaçlı örnekleme yoluna başvurulmuştur. Verilerin elde edilmesi için çeşitli ölçütler belirlenmiştir. Bu ölçütler çerçevesinde veriler toplanmıştır. Başkale (2016) nitel

araştırma yöntemlerinde dış geçerliği sağlamanın yöntemleri olarak amaçlı örneklemenin tercih edilmesi ve verinin dahil edilmesi veya dışlanması için ölçütlerin olmasına işaret etmektedir. Araştırma kapsamında katılımcılar kendi istekleri ile görüşmelere katılmıştır. Katılımcılara görüşmeler esnasında sorulan sorulara cevap verip vermemeleri kendi tercihlerine bırakılmıştır.

Etik Kurallara Uygunluk

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırmanın etik izini Siirt Üniversitesi 17.07.2020 tarih ve 58 sayılı belge olarak alınmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi için katılımcılar tarafından belirtilen görüşlerden kodlar elde edilmiştir. Elde edilen kodlar anlamlı bütünlük oluşturacak şekilde bir araya getirilerek temaları oluşturmuştur. İçerik analiz yöntemine göre anlamca birbirine yakın olan kavramlar bir araya getirilerek anlamlı bütün oluşturulmaya çalışılır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmada anlamlı kodlar bir araya getirilerek temalar oluşturulmaya çalışıldığından içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Katılımcıların belirttikleri görüşler verilirken Ö1, Ö2, Ö3... Ö20 şeklinde kısaltmalar kullanılmıştır. Verilerin güvenilirliği için veri analizinde uzman görüşlerine başvurulmuştur.

Katılımcıların eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin temel görüşleri kodlar şeklinde verilmiştir. Belirlenen eğitim sorunlarının toplandığı genel çatı ise bütünlük oluşturması anlamında tema olarak verilmiştir. Ayrıca katılımcıların belirtmiş oldukları eğitim sorunlarını belirli temellere dayandırmaları istendiğinden, tespit edilen sorunun hangi kuram, strateji, yöntem veya ilke ile ilişkilendirildiği verilmiştir. Aşağıda Tablo 1’de yapılan analize ilişkin örnek kod, tema ve ilişkilendirilen öge verilmiştir.

Tablo 1. Örnek Veri Analizi

Alıntı	Kod	Tema	İlişkilendirilen Öge
<p>“Eğitimle az çok ilgilenen herkes okullarımızın sentezci değil ezberci bireyler yetiştirdiğini dile getirmektedir. Günümüz eğitim programlarını uygulayacak ya da destekleyecek materyali veya materyali hazırlayacak imkânı vermede çok eksik kalmaktadır. Öğretimde verimliliğin artırılmasına katkı sağlamak için, öğretmenler mümkün oldukça materyal kullanmaya ve öğrencilere materyal sağlamaya çalışmalıdır. Öğrencilere işlenen konularla ilgili materyaller sağlanmalı, öğrenci-öğretmen işbirliği ile materyal hazırlanmasına önem verilmez. Bu durum yaparak yaşayarak öğrenmeye katkı sağlayacaktır.” (Ö10)</p>	Materyal Yetersizliği	Öğrenme Ortamları ve Alt Yapı ile İlgili Sorunlar	Yaparak-Yaşayarak Öğrenme
<p>“...sorgulayan bir nesil yetiştirilmiyor. Öğretmenler, öğrencilere var olan bilgiyi aktararak pasif kalmalarına neden oluyor. Araştırılmadan alınan bilgiyi direkt benimseyen bir nesil yetiştiriliyor. Bu doğrultuda öğretmenin öğrencilerinin araştırma inceleme yaparak bilgiye ulaşmalarını sağlamalıdır. Bir problemin çözümünde öğretmen gerekli rehberliği yapmalıdır. Bilgiyi direkt vermek yerine öğrencinin ulaşması için yönlendirilmelidir. Etkili öğrenme ve öğretmede görülen temel sorunlardan biri olan hazır bilginin sunulması araştırma ve inceleme yoluyla öğretim stratejisinin özelliklerine göre hareket edilmediğinden dolayı bu sorun ortaya çıkmıştır.” (Ö15)</p>	Hazır Bilginin Sunulması	Epistemolojik sorunlar	Araştırma ve İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi
<p>“Ülkemizde ne yazık ki öğrenci başarısının değerlendirilmesi noktasında sıkıntılar yaşıyor. Öğrenciler her kademede farklı bir sınava tabi tutuluyor. Bu sınav notuna göre öğrenciye bir değer biçiliyor. Öğrenme sonuçlarından çok sınav sonuçları göz önünde bulunduruluyor. Eğitim sistemimizde öğrencinin sınav notuna verilen öneme karşılık bilişsel yapılandırıcılığa göre sonuçlardan çok, öğrencinin yaşadığı öğrenme süreci değerlidir.” (Ö3)</p>	Sonuç Odaklı Sınavlar	Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Sorunlar	Yapılandırıcılık

BULGULAR

Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerin analizi sonucunda, katılımcıların eğitimde yaşanan sorunları; “öğrenciler ile ilgili sorunlar”, “öğretmenler ile ilgili sorunlar”, “öğrenme ortamları ve altyapı ile ilgili sorunlar”, “epistemolojik sorunlar”, “sınav ile ilgili sorunlar” ve “diğer sorunlar” olmak üzere altı tema altında ifade ettikleri gözlemlenmiştir (Şekil 1). Katılımcıların elde edilen bu sorunları bazı kurum, model, öğretim stratejileri veya öğretim ilkeleri ile bağlantılı olarak verdikleri tespit edilmiştir.

Şekil 1. Eğitimde Yaşanan Sorunlar

Öğrenciler ile İlgili Sorunlar

Öğretmen adayları ile yapılan görüşmelerin analizi sonucunda eğitimde yaşanan sorunlar biri öğrenciler ile ilgili sorunlardır. Tablo 2’de “Öğrenciler ile İlgili Sorunlar” teması altında toplanan kodlar ve bu sorunların ilişkilendirildikleri öğelere ilişkin bilgiler verilmiştir.

Tablo 2. Öğrenciler İle İlgili Sorunlara İlişkin Bulgular

Tema	Kod	İlişkilendirilen Öge
Öğrenciler ile İlgili Sorunlar	Öğrencinin Pasif Olması	Yapılandırıcılık Kuramı; Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi; Araştırma ve İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi; Drama Yöntemi; Aktiflik İlkesi
	Bireysel Farklılıkların Göz Ardı Edilmesi	Çoklu Zeka Kuramı
	Öğrenci İhtiyaçlarının Göz Ardı Edilmesi	Öğrenciye Görelilik İlkesi

Katılımcılar öğrencinin derslerde pasif olmasını farklı açılardan ele alarak, bu sorunu “Yapılandırıcılık Kuramı”, öğretim stratejilerinden “Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi”, “Araştırma ve İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi” ve “Drama Yöntemi” ile ilişkilendirirken katılımcılardan biri “Aktiflik İlkesi” ile ilişkilendirmiştir. Aşağıda katılımcıların eğitimde sorun olarak gördükleri “Öğrencinin Pasif Olması”na ilişkin görüşlerinden bazılarına yer verilmiştir:

“Ülkemiz eğitim sisteminde en büyük sorunlardan biri geleneksel anlayışı benimseyen öğretmenlerin çoğunlukta olmasıdır. Bu sebeple öğrencilerin sınıfta pasif konuma geçmesi, öğrencilerin derse aktif olarak katılamaması büyük bir sorundur. ...Geleneksel anlayışı benimseyen öğretmenlerin çoğunlukta olması ve yapılandırıcı öğrenme kuramına geçmemize rağmen hala öğretmenlerin geleneksel anlayışı sürdürmesi eğitim sisteminde büyük bir sorun teşkil etmektedir. Yapılandırıcı öğrenme kuramına göre öğretmen öğrencilere bilgiyi aktaran değil öğrencilere rehberlik edip öğrencilerin bilgileri oluşturmasını sağlayan olmalıdır. Öğrenciler derste etkin katılım ile yaparak yaşayarak öğrenmelidir. Bu sebeple geleneksel eğitim anlayışı yapılandırıcı öğrenme kuramına terstir.” (Ö17)

“Eğitim sistemimizde öğrencilere bilgi salt bir şekilde sunulmaktadır. Öğrenci pasiftir ve bilgiyi sadece öğretmenden alır ve kullanır. Çoğu zaman öğrenci bilgiye ulaşması için teşvik edilmez. İlkeler, formüller, bilgiler öğrencinin önüne sunulur ve sınavlarda bunları kullanması istenir.Eğitim sistemimizde derslerde genelde bir konuya başlandığında ilk yapılan şey konuyla ilgili kavram, formül, ilke ve genellemelerin öğrencilere sunulmasıdır. Sonra da bu verileri öğrencilerin kullanması beklenir. Oysa buluş yoluyla öğretim stratejisine göre bilgiyi keşfetmeyi ve ilke ve genellemelere ulaşması teşvik edilir.” (Ö3)

“1 dönem boyunca kimi öğrenciler sınıfta sessiz bir şekilde dönemi tamamlıyor. ... Bir öğretmenin mesleği boyunca bu tip öğrencilerle karşılaşmaması olanaksızdır. Bu durumlarda yapacağı etki öğrenciyi daha aktif yapma ve ona öz güven kazandırma yönünde olmalıdır. Öğretmen kullanacağı drama yöntemi ile sessiz olan öğrencileri ders esnasında bu oyunlara dahil etmesi öğrenciyi sosyal ilişkisi ve konuşma becerisi daha yüksek bir öğrenci haline getirecektir. Kullanacağı bu yöntem öğrenciye birazda olsa gelişimine olumlu yönde katkıda bulunacaktır. Çünkü böylelikle içe kapanık öğrencilerin diğer arkadaşlarıyla daha aktif ilişkiler geliştirmesine ve aralarındaki bağın güçlenmesine yardımcı olacaktır.” (Ö11)

“Çoğu zaman sınıf ortamlarında düz yani klasik anlatım olur. Klasik anlatımda eleştirmeden ezbere yönelik bir anlatım, bilgilerin kalıcılığını sınırlar. Öğrencilerin ilgisini ve dikkatini çeken şeyler olmadığı için öğrenme zor ve sıkıcı olur. Ancak aktif öğrenme aktif katılım demektir. Öğrencinin bilgiyi düşünebildiği, sorgulamayı sağlar. Öğrenci pasif değil aktiftir. Öğrenme sürecine katılır. Öğrenci aklına takılan her bilgiyi çekinmeden sorar kendini ifade eder. Öğrenmede işin önemli bir bölümünü yapar. Öğrenci düşünür, araştırır soru sorar ve yorumlayarak hedefe kendisi ulaşır. Böylece eğlenerek, zevk alır, özgüveni artar.” (Ö4)

Katılımcılar tarafından dile getirilen bir diğer öğrenci ile ilgili sorun ise “Çoklu Zeka Kuramı” ile ilişkilendirilen her öğrenciye aynı bakış açısıyla bakılması, öğrencilerin bireysel farklılıklarının göz ardı edilmesidir. Katılımcılar her öğrencinin farklı özelliklere sahip olabileceğinin eğitim sistemi tarafından göz ardı edildiği ve her öğrenciye aynı şekilde yaklaşılmasının eğitim sisteminde yaşanan büyük bir sorunu temsil ettiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenci ihtiyaç ve isteklerinin de dikkate alınmadığı ve bunun öğrenciye görelilik ilkesi ile çelişen bir sorun olduğu belirtilmiştir. Aşağıda “Bireysel Farklılıklarının Göz Ardı Edilmesi” ve “Öğrenci İhtiyaçlarının Göz Ardı Edilmesi” kodlarına ilişkin görüşlere yer verilmiştir:

“Eğitim sisteminde bugün öğrenciler aynı kefeye koyulması başlı başına bir sorundur. ... Sorun bir çok yönüyle Çağdaş eğitim sistemine ve bu sistem doğrultusunda gelişen çoklu zekaya ters düşmektedir. Biz eğitim sistemimizde bütün öğrencileri tek tiplendiriyoruz yani herkesi aynı kefeye koyuyor onları farklı görmüyoruz. Böylelikle sınıflarda her öğrencinin değerli olduğunu unutulup öğrencilerin bir öz güvensizlik durumu içine girmesine sebep olmaktadır. Böylelikle herkesin değerli olduğu herkesin farklı alanlarda başarılı olduğu göz ardı edilerek öğrencilerin eğitime karşı sert bir tavır takınmasına neden olunmaktadır. Bunun neden olduğu bir diğer özellik ise öğrencilerin kendilerini farklı alanlarda yetiştirmesine engel olunmaktadır. Çoklu zekâ kuramı bütün bunlara karşı çıkarak bireysel farklılıklara saygı duyan herkesin

kendisine özgü baskın bir zeka türünün olduğunu herkesin başarılı olabileceğini savunur bu yüzden bütün öğrencilerin aynı kefeye konulması çoklu zeka kuramına ters düşmektedir.”(Ö1)

“Türk eğitim sisteminde görülen sorulardan bir tanesi de öğrencilerin bireysel özelliklerine göre değerlendirilmemesidir. Öğretmenlerin çoğu aynı yaşta bulunan öğrencilerin aynı bilişsel kapasiteye, aynı hazır bulunuşluk seviyesine sahip olduğunu düşünerek yaklaşım sergiliyorlar. Oysa aynı gelişim düzeyinde bulunsu da öğrenciler birbirinden farklıdır. ... Bu sorunun nedeni ya da çözümü Gardner’in çoklu zeka kuramının dikkate alınmamasından kaynaklanıyor. Öğretim süreci öğrencilerin bireysel farklılıklarına hazır bulunuşluk düzeylerine ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi gerekiyor.”(Ö15)

“Öğretim faaliyeti gerçekleştirilirken öğrencinin fizyolojik, psikolojik özelliklerinin, ilgi ve ihtiyaçlarının, yeteneklerinin göz önünde tutulmamasıdır. ... Öğretim faaliyeti gerçekleştirilirken öğrencinin ihtiyaçlarının günümüzde bile dikkate alınmadığını söylemek mümkün. Çünkü 7 yaşında (çoğu zaman kimileri için daha erken) başlayan ilköğretimin birinci kademesinden itibaren sistem sürekli öğrenciye öğretmek istediği bilgileri vermektedir. ... Yeteneğini dikkate alacaksa eğer A kişisinin Türkçe dersindeki başarısına önem verdiğimiz gibi Müzik dersindeki başarısına da aynı şekilde önem verip bu alanda isteği doğrultusunda devam etmesini sağlamamızdır. Benim bu alandaki önerim ise şu şekilde; ilgi, isteği ve ihtiyaçları doğrultusunda öğrencilere eğitim vererek onları yetenekleri doğrultusunda yetiştirebilmek. Bu durum öğrenciye görelilik ilkesinin yerine getirilmesini sağlar.”(Ö16)

Öğretmenler ile İlgili Sorunlar

Yapılan analizler sonucunda elde edilen bir diğer bulgu ise “Öğretmenler ile İlgili Sorunlar” bulgusudur. Tablo 3’te “Öğretmenler ile İlgili Sorunlar” teması altında toplanan kod ve bu sorunların ilişkilendirildiği öğelere yer verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenler ile İlgili Sorunlara İlişkin Bulgular

Tema	Kod	İlişkilendirilen Öğe
Öğretmenler ile İlgili Sorunlar	Öğretmen Merkezli Eğitim	Yapılandırmacılık Kuramı; Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi
	Öğretmen Yeterliliğinin Düşük Olması	Yapılandırmacılık Kuramı; Sunuş Yoluyla Öğretim Strateji; Tam Öğrenme Modelinin
	Öğretmen Eğitimi	Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi; Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi

Öğretmen adayları ile yapılan görüşmelerde katılımcıların eğitimde yaşanan sorunların bir kısmını öğretmenler ile ilgili sorunlar olarak ele aldıkları tespit edilmiştir. Elde edilen “Öğretmen ile ilgili sorunlar” teması altında derslerin öğretmen merkezli olması, öğretmenlerin alanlarında yetersiz olmaları ve öğretmen eğitiminin çeşitli açılardan sorunlu olmasıyla ilgili bulgular toplanmıştır. “Öğretmen Merkezli Eğitim” kodu yapılandırmacılık kuramının uygulanmaması ve buluş yoluyla öğretim stratejisinin etkin bir şekilde kullanılmamasından kaynaklanan bir sorun olduğu katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Aşağıda “Öğretmen Merkezli Eğitim” ile ilgili katılımcı görüşlerine yer verilmiştir:

“Ülkemizde görüldüğü gibi sınıflarda anlatımlar yalnızca öğretmen merkezli olup öğrenciler pasif durumdadır. Bu sorun birçok yönüyle Çağdaş eğitim sistemine ve bu sistem doğrultusunda gelişen yapılandırmacı kuramına ters düşmektedir... Yapılandırmacı yaklaşım öğrencinin aktif olduğu hocaların rehber olduğu eski ve yeni bilgilerin harmanlanmasıyla yeni bilgilerin ortaya konulmasını savunur bu yönüyle sınıflarda anlatımın yalnızca öğretmen merkezli olması yapılandırmacı kurama ters düşmektedir.” (Ö1)

“Günümüzde eğitim sistemi tamamen öğretmen odaklıdır. Öğrenciler daha çok öğretmenin verdiği alan konumundadır. Derste öğretmen ne anlattıysa öğrenci onu deftere yazmaktadır. Buluş yoluyla öğretim stratejisi bilginin öğrenci tarafından yapılandırılmasına olanak tanır. Bu durum öğrencinin öğrenmeleri daha kalıcı bir şekilde edinmesi, günlük hayatta kullanmasını sağlar. Bu stratejiye göre öğretmenlerin görevi öğrencileri bir maden işletmesi olarak görmeli ve kendini onların önünü aydınlatan bir fener olarak görmeli.” (Ö14)

“Eğitim sistemimizin en büyük sorunlarından bir tanesi de öğretmen merkezli eğitimidir. Derslerin sürekli öğretmen odaklı işlenmesi öğrencilerin arka plana atılmasına neden oluyor. ...Öğrencinin ders boyunca aktif olmaması, hazır bilgiyi alışkanlık hâline getirmesi, zihinsel gelişimini olumsuz etkiler ve problem çözmek için yeterli seviyeye ulaşamaz. Böyle bir sorunun hala devam etmesine bakacak olursak öğretmenlerin buluş yoluyla öğretim stratejisini iyi kavrayamadıklarından kaynaklanmaktadır. Sorunun merkezindeki öğretmen davranışı ile buluş yoluyla öğretim stratejisindeki öğretmen görevi görüldüğü gibi uyumamaktadır. Buluş yoluyla öğretim stratejisine göre hareket edilmediğinden dolayı bu sorun ortaya çıkmıştır. Öğretmenin yapması gereken, öğrenciye gerekli yönlendirmeler yaparak öğrencinin bilgiye ulaşmasında ona

yardımcı olmalıdır. Ders boyunca öğrencinin pasif değil, aktif bir şekilde katılım göstermesini sağlayarak bu sorunun ortadan kalkması sağlanabilir.”(Ö15)

Öğretmenlerden kaynaklı sorunlar ile ilgili elde edilen bir diğer kod ise öğretmen yetersizliğidir. Katılımcılar staj yaptıkları okullarda gözlemledikleri öğretmenlerin; yeterli donanımına sahip olmadıklarını, mesleki olarak birçok açıdan yetersiz olduklarını dile getirmişlerdir. Elde edilen öğretmen yeterliğinin düşük olmasının Yapılandırmacılık Kuramı, Sunuş Yoluyla Öğretim Strateji (uygulanması) ve Tam Öğrenme Modelinin uygulanamaması, yarım uygulanması veya yanlış uygulanmasından kaynaklandığı belirtilmiştir. Ayrıca değinilen bir diğer sorun ise öğretmen eğitiminin niteliğinin düşük olmasıdır. Katılımcılar öğretmenlerin yetiştirildiği kurumlarda verilen eğitimin yetersiz olduğunu dile getirmişlerdir. Katılımcılar öğretmen eğitimiyle ilgili sorunların Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi (uygulanması) ve Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Aşağıda “Öğretmen Yeterliğinin Düşük Olması” ve “Öğretmen Eğitimi” ile ilgili katılımcı görüşlerine yer verilmiştir:

“Öğretmenlerin yeterli düzeyde donanıma sahip olmaması gözle görülebilir büyük sorunlardan biri olmuştur. Bu sorun birçok yönüyle çağdaş eğitim sistemine ve bu sistem doğrultusunda gelişen tam öğrenme kuramına ters düşmektedir. Bu sistemde öğretmenlere kritik sorumluluklar yüklenmektedir. Öğretmenlerin bu sorumlulukları öğrenciler üzerinde bazı olumsuz davranışlara neden olmaktadır. Olumsuz yeterliliklerin oluşmasında öğretmenin aldığı akademik eğitim ve iletişimin yeri önemi önemlidir.” (Ö1)

“Öğretmenlerin hem mesleğine hem de öğrencilerine ilgisi düşüktür. Mesleğinde zaman geçtikçe öğrencilerin öğrenmesi üzerinde pek etkisinin olmadığını düşünürler. Bunun yanında öğrencilerin duygularına önem vermez sadece girdikleri sınavlarda aldıkları puana göre başarılı/başarısız diye konumlandırır. Sunuş yolu stratejisi ve anlatım yöntemine sıkça başvurur. ... Bu sorun birçok yönüyle çağdaş eğitim sistemine ve bu sistem doğrultusunda gelişen yapılandırmacılık kuramına ters düşmektedir. Yapılandırmacılık kuramı, öğretmenin öğrencilere rehber, kılavuz olması gerektiğini ve bilgileri aynen almalarına karşı çıkar. Öğrencileri sonuç değerlendirmesi yanında süreç değerlendirmesine de tabii tutar. Bu kuramda öğretmen, aynı zamanda bir öğrencidir. Öğrencileriyle arasında karşılıklı iletişim vardır. Dile getirdiğim sorun ise her yönüyle bu kuramın tersidir.” (Ö8)

“Öğretmenlerde bulunması gereken bazı mesleki ve kişisel nitelikler vardır. Bu niteliklerin bulunmadığı durumlarda öğretme-öğrenme etkili bir şekilde gerçekleşmez. ...Yapılandırmacı öğretmenler kendini yenileyen, fikirleri açık

olan plan ve program dahilinde çalışan öğrenenlerin farklılıklarını göz önünde tutan bilgini bizzat aktaranı olmak yerine öğrenme yaşantıları sunan bireyler olmalıdır. Yapılandırmacı da öğrenme ve dil iç içedir. Deneyimlerin oluşabilmesi dile ve iletişime bağlıdır. Burada öğretmen tartışma ortamlarını ustalıkla yönetebilmelidir. Sınırsız deneyim ve yeni görüşler vardır. Öğretmen öğrencinin görüşlerini açıkça ifade etmesi için güven ortamı oluşturmalıdır.” (Ö12)

“...Eğitim fakültelerinde değişimlere ayak uydurabilecek nitelikli öğretmenler yetişebiliyor mu, program içeriği nasıl?” sorusunu gündeme getirmekte. Ama tabloya bakarsak sadece ilk ve ortaokul değil aynı zamanda yükseköğretimdeki bizi öğretmen olarak yetiştiren öğretmenlerimizin de maalesef ki değişimlere pek hazırlıklı olmadığı gözlemlenmiş oldum. Konuların sunuş yoluyla öğretimde, öğretmenin merkezde olup öğrencinin pasif olarak kalması öğrencinin yaparak yaşayarak öğrenmeler sunmaz. Bu yüzden öğrenilen konuların kalıcılığı nispeten düşüktür. ...Maalesef ki Eğitim fakültesinde tabi kendi okuduğum eğitim fakültesi üzerinden değerlendirilme yapıyorum konular yıllarca hep aynı şekilde anlatılan teorik KPSS bilgileri aktarılıyor. ...Derslerin sunuş yoluyla stratejisiyle sınırlı kalması üst düzey olan düşünme becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesinde etkisi azdır. Yaratıcı düşünme becerilerini sınırlandırır.” (Ö4)

“Öğretmenlerin kendilerini yenilememesi, mezun olunan bilgileriyle meslek hayatını bitirene kadar kullanması ve yenilikleri göz ardı etmesi eğitim öğretim sistemindeki sorunlardan biridir. Öğretmen, öğrencinin kendi kendine öğrenmesini sağlayacak ortamları oluşturmalı; yol gösteren, rehber bir rol üstlenmelidir. Öğretmenin bu özelliklere sahip olması aynı zamanda Araştırma-İnceleme ve Buluş yolu stratejilerine de aykırı bir durumdur.” (Ö7)

Öğrenme Ortamları ve Alt Yapı ile İlgili Sorunlar

Öğretmen adayların belirtmiş oldukları bir diğer sorun “Öğrenme Ortamları ve Alt Yapı ile İlgili Sorunlar” teması altında toplanmıştır. Tablo 4’te bu temaya ilişkin kodlar ve bu sorunların ilişkilendirildiği öğelere yer verilmiştir.

Tablo 4. Öğrenme Ortamları Ve Alt Yapı İle İlgili Sorunlara İlişkin Bulgular

Tema	Kod	İlişkilendirilen Öge
Öğrenme Ortamları ve Alt Yapı ile İlgili Sorunlar	Sınıfların Kalabalık Olması	Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi; Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi; Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi
	Sınıf ve Laboratuvar Eksikliği	Fırsat Eşitliği; Yaparak Yaşayarak Öğrenme İlkesi
	Materyal Yetersizliği	Yaparak Yaşayarak Öğrenme İlkesi; Çoklu Zekâ Kuramı
	Birleştirilmiş Sınıflar	Tam Öğrenme Modeli
	Demokratik Öğrenme Ortamı Yoksunluğu	Yapılandırıcılık
	Sınıf Yerleşim Düzeni	İşbirlikli Öğrenme
	Akıllı Tahta Eksikliği	İnternet Tabanlı Öğrenme
	Ders Kitap İçeriğinin Yetersizliği	Açıklık İlkesi

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda, sınıfların kalabalık olması, sınıf-laboratuvar eksikliği, materyal yetersizliği veya eksikliği, birleştirilmiş sınıflar, demokratik öğrenme ortamı yoksunluğu, sınıflardaki yerleşim düzeni, akıllı tahta eksikliği ve ders kitap içeriğinin yetersiz olması gibi sorunların “Öğrenme Ortamları ve Alt Yapı ile İlgili Sorunlar” teması altında toplandığı tespit edilmiştir. Katılımcılar eğitim öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü sınıfların kalabalık olmasını sunuş, buluş ve araştırma ve inceleme yoluyla öğretim stratejilerine bağlı bir sorun olarak dile getirmişlerdir. Aşağıda “Sınıfların Kalabalık Olması” koduna yönelik görüşler bulunmaktadır:

“Etkili öğrenmede sorunlarımızın başında gelen okuldaki sınıflarımızın kalabalıklığıdır. Öğrencilerin bu kalabalık sınıflarda hem öğrenmeleri hem de kendini ifade etmeleri sekteye uğrayabilir. Çünkü sınıflarda aşırı gürültü olması, öğretmenin sınıfa müdahale etmesi eğitim öğretimde aksaklıklara neden olur. Öğretmen öğrenciyi dersi etkin kılamaz. Bu yüzden sunuş yoluyla öğretim stratejisini kullanmak zorunda kalır. Çünkü kalabalık sınıflarda uygulanması en uygun ve ekonomik stratejidir.” (Ö13)

“Kalabalık sınıflarda öğretmenlerin dersi yürütmesi oldukça zordur. ...Kalabalık ortamlarda etkili bir iletişim de sağlanamadığından dolayı karşılıklı dönütler de verilemediğinden öğretilenlerin ne kadarının anlaşılıp ne kadarının anlaşılmadığının da pekiştirmesi yapılamaz. ... Öğretmenler isteseler de buluş yoluyla öğretim stratejisini kullanamazlar. Çünkü bu stratejide kavram ve genellemelere öğrencilerin ulaşması gerekir. Ancak stratejinin sınırlılığı olan sınıf sayısının az olması durumu kalabalık sınıflarda bu stratejinin kullanımını oldukça güçleştirir. Hâlbuki sınıf mevcutlarının makul bir seviyede olması durumunda bu stratejiden etkili bir şekilde yararlanılabilir ve öğrenciye oldukça büyük katkılar sağlanabilir.” (Ö19)

“Araştırma-İnceleme stratejisi öğrenciler gösterilen bir problemin olduğu durumda öğrenciler bilimsel süreç basamakları kullanıp, özgün çözüm yolları üretmelerini sağlayan öğrenci merkezli stratejidir. Uzun bir süreç olduğu için ve uygulama, gözlem, deney, gezi gibi aktivitelerden oluşabildiği için kalabalık sınıflarda uygulanması sınırlılığı vardır.” (Ö12)

Öğrenme ortamları ve alt yapı ile ilgili değinilen bir diğer sorun ise sınıfların, laboratuvar ortamlarının ve materyalin yetersiz veya eksik olmasıdır. Katılımcılar sınıf veya laboratuvar eksikliğini öğretim ilkelerinden fırsat eşitliğinin ihlali ve yaparak yaşayarak öğrenme ilkesinin hayat bulamaması olarak değerlendirmiştir. Benzer şekilde materyal yetersizliğinin de yaparak yaşayarak öğrenmeyle çelişen bir durum olduğunu belirtmişlerdir. Materyal yetersizliğinin çoklu zekâ kuramını uygulamada bazı sorunlar doğurduğu belirtilmiştir. Aşağıda katılımcıların “Sınıf-Laboratuvar Eksikliği” ve “Materyal Yetersizliği” ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir:

“Günümüz dünyasında eğitimlerin verildiği sınıflarda dünyada olduğu gibi ülkemizde de sınıflarda ve laboratuvarlarda maalesef ki malzeme eksikliği bulunmaktadır. ... Mevcut olan çoğu özel okullarda her türlü imkân öğrencilere sunulmakta iken özellikle devlet okullarında çoğu yönden eksiklikler göze çarpmaktadır. Öğrenciler tuzun sudan nasıl ayrıldığını gözüyle göremediği gibi bizde onların ilerdeki yapacağı önemli işleri görmezden gelerek suçlu durumuna düşmüş bulunmaktayız. Eğitim sadece bir kaynağa bağlı kalmamalıdır. Fırsat eşitliği dediğimiz olay tam olarak bu noktada devreye girmelidir. Özel okullarda veya Anadolu liselerinde fen liselerinde olduğu gibi imkân genişliği sağlayarak başarıya ulaşmalıyız.” (Ö5)

“Okullarda öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olması için öğrencilerin, o bilgiyi yaparak–yaşayarak öğrenmesi gerekmektedir. Bu durum öğrencilerin bir bilgiyi hazır almalarını engeller. Öğrenciye gerçek bilgiye ulaşma yollarını öğretir. ...Deney sayesinde öğrenciler, bilişsel becerilerinin yanında psikomotor becerilerini de geliştirir. Fen eğitiminde deney ve laboratuvarların varlığı öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirir.”(Ö8)

“Eğitimle az çok ilgilenen herkes okullarımızın sentezci değil ezberci bireyler yetiştirdiğini dile getirmektedir. Günümüz eğitim programlarını uygulayacak ya da destekleyecek materyali veya materyali hazırlayacak imkânı vermede çok eksik kalmaktadır. Öğretimde verimliliğin artırılmasına katkı sağlamak için, öğretmenler mümkün oldukça materyal kullanmaya ve öğrencilere materyal sağlamaya çalışmalıdır. Öğrencilere işlenen konularla ilgili materyaller sağlanmalı, öğrenci-öğretmen işbirliği ile materyal hazırlanmasına önem verilmedir. Bu durum yaparak yaşayarak öğrenmeye katkı sağlayacaktır.” (Ö10)

“Okullardaki araç gereç yetersizliğinden dolayı, öğretmenler derse araç gereçsiz girmek zorunda kalıyorlar. Eğitim öğretimi olumsuz olarak etkileyen araç gereç yetersizliği öğrenciler açısından bir dezavantaj olarak görülebilir. ...araç gereçler sağlandığı zaman çoklu zekâ kuramının özelliklerinden olan ‘tek bir zekâ alanına dönük etkinlikler yapılmamalıdır.’ ilkesinden hareketle öğrencilerin olabildiğince farklı yetenek ve becerilerini sergileyebileceği ve konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacak görsel, işitsel, duyuşsal ve zihinsel olarak farklı materyaller ile dersi zenginleştirmek gerekir.” (Ö19)

Katılımcılar bazı okullarda birleştirilmiş sınıfların olması ve kimi sınıflarda akıllı tahtaların olmamasını öğrenme ortamları ve alt yapı ile ilgili sorunlar çerçevesinde dile getirmişlerdir. Birleştirilmiş sınıfların olması tam öğrenme modelinin uygulanmasında aksaklıklara yol açabilecek olan bir unsur olarak belirtilmiş ve akıllı tahta eksikliğinin internet tabanlı öğrenme modeline aykırı bir durum olduğu vurgulanmıştır. Aşağıda katılımcıların “Birleştirilmiş Sınıflar” ve “Akıllı Tahta Eksikliği” ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir:

“Ülkemizde nüfusu az olan yörelerde, özellikle köylerde her sınıftaki öğrenci mevcudunun azlığı, öğretmen ihtiyacı gibi nedenlerle birden fazla sınıflar birleştirilerek bir sınıfta bir öğretmen tarafından okutulmaktadır. Bu uygulamaya ‘birleştirilmiş sınıf öğretimi’ denilmektedir. Ülkemizde bu uygulamaya en çok ilkokul kademesinde rastlanmaktadır. Bu uygulama Tam Öğrenme Kuramına ters düşmektedir. Çünkü bu uygulamayla öğretmenler her sınıf için ve her öğrenci için gerektiği kadar zaman ayıramıyor. Yeterli zaman ayıramadığı için de programdaki hedeflere ulaşamıyor. Konular yetişemiyor böyle olunca da öğrenciler konular da eksik kalıyor. Bir konu öğrenilmeden diğerine geçiliyor. Her öğrencinin öğrenme hızı aynı olmadığından yavaş öğrenen öğrencilerle öğretmen ek öğretim yapamıyor.” (Ö18)

“...akıllı tahtalar tüm okullarda bulunamıyor. Bu durumda da başlı başlıca sorunlarımızdan eğitim öğretimde eşitsizlik meydana geliyor. Akıllı tahtaların eksikliği öğrenciler arasında da çok farklılık yaratıyor. İnternet tabanlı öğrenme, öğrencilerin ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması ve bu ihtiyaçlara uygun öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine olanak tanımaktadır.... Akıllı tahta gibi teknolojiden faydalanmayı öne süren internet

tabanlı öğretim bireyler arasındaki farkı ortadan kaldıran bir unsurdur. Ancak bunu kullanamıyoruz.” (Ö13)

Öğrenme ortamları ve alt yapı ile ilgili sorunlar teması altında toplanan diğer cevaplar ise; sınıflardaki oturma düzeninin işbirlikli öğrenmeye fırsat tanımayacak şekilde olması, yapılandırmacı öğrenmenin gerçekleşebileceği demokratik ortamların olmaması ve ders kitaplarının açıklık ilkesi ile çelişen bir yapıda olmasıdır. Aşağıda “Demokratik Öğrenme Ortamlarının Olmaması”, “Sınıflardaki Yerleşim Düzeni” ve “Ders Kitabı İçerikleri” kodları ile ilgili katılımcı görüşlerine yer verilmiştir:

“Eğitim sistemimiz çağdaş eğitim anlayışında ilerleyerek yapılandırmacılığı esas almıştır. Yapılandırmacılığın gerektirdiği ortama baktığımızda demokratik bir ortamın olması gerektiği görülmektedir. Ama hala sınıflarımızda geleneksel eğitim anlayışının bir ürünü olan otokratik bir sınıf ortamı uygulanmaktadır. Öğretmen ve öğrenci ilişkilerinde kuralcılık olmakta, öğrenenin katılımına pek yer verilmemektedir. ... Demokratik yapılandırılmış bir eğitim ve öğretim ortamı, yapıcı öğretmen ve öğrenci ilişkilerinin sergilendiği bir ortamdır. Böyle bir ortam hem öğrencinin akademik başarısının yüksek olmasında hem de olumlu tutum ve davranışları geliştirmesi bakımından oldukça önemlidir.” (Ö18)

“Geleneksel (sıralı) yerleşim düzeni öğrencilerin birbirlerinin enselerini gördüğü ve yüzlerinin ise aynı yöne baktığı bir yerleşim düzenidir. Bu oturma düzeninde öğrenci etkileşimleri azdır. Bu oturma düzenine sahip sınıflar, öğrencinin pasif olduğu sınıf içi tekniklerin az yapıldığı bir yapıya sahiptir. 150-200 yıl öncesindeki okullarda görülen bu yapının günümüz teknoloji çağında görülüyor olması öğrencileri her bakımdan eksik bırakır. Bu sorun işbirlikli öğrenme modeline ters düşmektedir. İşbirlikli öğrenme modelinde akran öğretimi vardır. Öğrenciler aktiftir ve yüz yüze etkileşimleri şarttır. Sınıfın fiziki yapısı ise öğrencilerin birbirlerini en iyi görebileceği şekilde olması gerekir. Küme düzeni yerleşim bu modelin uygulanması için uygundur ama değiştirdiğim sorun (geleneksel – sıralı yerleşim düzeni) işbirliğine dayalı öğretimin uygulanmasını zorlayacaktır.” (Ö8)

“Ders kitap içeriklerinin gereksiz bilgiler barındırması, öğrencilerin seviyesinden uzak olması, bilgileri somut bir şekilde vermemesi öğrenciye görelilik ve açıklık ilkelerine aykırı bir durumdur. ... Açıklık ilkesine göre bireylerin duygu-düşünceleri net olacak şekilde belirtilmelidir. Ve onlara sunulan ders kitapları bu ilkenin hususları dikkate alınarak hazırlanıp çocukların önüne o şekilde sunulmalıdır.” (Ö7)

Epistemolojik Sorunlar

Katılımcılardan elde edilen veriler analiz edildiğinde elde edilen bulguların toplandığı bir diğer tema “Epistemolojik Sorunlar” temasıdır. Bu temada bulunan kodlar ve ilişkilendirilen öğeler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Epistemolojik Sorunlara İlişkin Bulgular

Tema	Kod	İlişkilendirilen Öğeler
Epistemolojik Sorunlar	Bilginin Aktarılamaması	Yaşama Yapılandırıcılık Kuramı; Yaşama Yakınlık İlkesi
	Öğretim Programlarının Teoride Kalması	Yapılandırıcılık Kuramı
	Ezbere Dayalı Öğretim	Yapılandırıcılık Kuramı
	Hazır Bilginin Sunulması	Araştırma ve İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi

Katılımcılar eğitim sorunlarına değinirken, bilginin doğası ile ilgili sorunları dile getirmişlerdir. Bilginin yaşama aktarılmasında sorunların olduğunu, bu sorunların yapılandırıcılık kuramı ve yaşama yakınlık ilkesinin uygulanmamasından kaynaklı sorunlar olduğu dile getirilmiştir. Ayrıca katılımcılar, öğretim programlarının teoride kalması ve ezbere dayalı bilginin olmasının yapılandırıcılığın uygulanamaması ile ilgili sorunlar olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların epistemolojik sorunlar çerçevesinde değindiği bir diğer sorun ise bilginin araştırma ve inceleme yoluyla öğretim stratejisine uygun olmayan hazır bir şekilde sunulmuş olmasıdır. Aşağıda katılımcıların “Bilginin Yaşama Aktarılamaması”, “Öğretim Programlarının Teoride Kalması”, “Ezbere Dayalı Öğretim” ve “Hazır Bilginin Sunulması” kodlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir:

“Yapılandırıcılık, bireyin nasıl anladığını ve öğrendiğini açıklayan bilginin doğasına ilişkin bir anlayıştır. Bilgilerin öğrenciler tarafından yapılandırılması esas olan bu öğrenme yaklaşımı okullarda öğretilen çoğu kavramın yaşantıya aktarılamamasıyla zıtlık göstermektedir. Öğrenciler bu karamın uygulamamasından kaynaklı bilgileri günlük hayata uygulayamamaktadır.” (Ö2)
“Okulda bir eğitim dönemi boyunca çocuklar hemen hemen bütün disiplinlerin yer aldığı dersleri görmektedir. Bu derslerde öğrenilen bilgilerin kaçta kaç çocukların akıllarında kalmakta veya bu bilgilerin ne kadarı çocuklarımızın günlük hayatta işine yaramaktadır? ... Öncelikli olarak öğrenciye verdiğimiz

bilgileri günlük hayatla bağlantısını kurmalarına yardımcı olacak etkinlikler düzenlemeliyiz. Bildiğimiz gibi dünyada ve ülkemizde her an farklı olaylar, yenilikler ve gelişmeler meydana gelmektedir. Bu gelişmelerden çocukları haberdar edip varsa ders ile bağlantısını çocuklara vermeliyiz. ... yaşama yakınlık ilkesi: bu ülkeye göre, öğrenciye uygun eğitim ortamı düzenlenirken öğrencinin doğrudan hayatında kullanacağı problem durumlarına, konulara ve etkinliklere yer verilmelidir. Eğitim ortamı hayattan kopuk olmamalı, öğrencilerin günlük yaşamında kullanabilir olmalıdır.”(Ö20)

“...Yine gözlemlerim üzerinden gidecek olursam görüldüğü kadarıyla hazırlanmış olan öğretim programı ile okullarda verilen eğitim anlayışı ters düşmektedir. Programa baktığımızda ciddi anlamda öğrencinin dört temel becerilerini kazandırma amaçlanması, kazanımları gelişimlere göre ayarlanmasına dikkat edildiğini rahatlıkla görebilmekteyiz. Fakat bu uygulama noktasına gelindiğinde sıkıntılarında başlamasına sebebiyet vermektedir. İlk olarak yapmamız gereken Yapılandırmacı Yaklaşımı uygulamaya geçirebilmektir. Derslerin girişinde dikkat çekilip sezdirme yapılmalıdır.” (Ö6)

“Her yıl müfredatın değişmesi, öğrencinin bilişsel gelişim dönemlerinin uygun olmayan konuları görmesi, müfredatın ezberden oluşması öğretim programıyla ilgili sorunlardan birkaçıdır. Ülkemizdeki eğitim sistemi genelde ezberci sistem olarak anılmaktadır. Ezberci olarak adlandırılmasının nedeni, öğrenmenin duyuşsal ve psikomotor alanlarına ilişkin kazanımların ve o kazanımlara ilişkin öğretim etkinliklerinin programda yeterince olmamasıdır. ... Yapılandırmacılığa göre cezadan uzak demokratik ortamların sağlandığı eğitim sistemini ön görmektedir. Bu özelliklere bakarak ülkemizde kabul gören yapılandırmacılık kuramının uygulamada çok yetersiz kaldığını hatta henüz uygulamaya tam anlamıyla geçilmediği yorumları yapılabilir.” (Ö12)

“...sorgulayan bir nesil yetiştirilmiyor. Öğretmenler, öğrencilere var olan bilgiyi aktararak pasif kalmalarına neden oluyor. Araştırılmadan alınan bilgiyi direkt benimseyen bir nesil yetiştiriliyor. Bu doğrultuda öğretmenin öğrencilerinin araştırma inceleme yaparak bilgiye ulaşmalarını sağlamalıdır. Bir problemin çözümünde öğretmen gerekli rehberliği yapmalıdır. Bilgiyi direkt vermek yerine öğrencinin ulaşması için yönlendirilmelidir. Etkili öğrenme ve öğretmede görülen temel sorunlardan biri olan hazır bilginin sunulması araştırma ve inceleme yoluyla öğretim stratejisinin özelliklerine göre hareket edilmediğinden dolayı bu sorun ortaya çıkmıştır.” (Ö15)

Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Sorunlar

Katılımcılardan elde edilen ölçme ve değerlendirme ile ilgili yaşanan sorunlara yönelik kodlar ve bu sorunların ilişkilendirildiği öğeler Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Sorunlara İlişkin Bulgular

Tema	Kod	İlişkilendirilen Öğeler
Ölçme Değerlendirme ile İlgili Sorunlar	Sonuç Odaklı Sınavlar	Yapılandırıcılık Kuramı; Çoklu Zeka Kuramı
	Standart Testler	Yapılandırıcılık Kuramı
	Öğrenci Davranışlarının Ölçülmemesi	Giriş Tam Öğrenme Modeli

Elde edilen veriler incelendiğinde katılımcıların eğitim sorunlarını, ölçme ve değerlendirme bağlamında da ele aldıkları gözlemlenmiştir. Katılımcılar yapılan ölçme ve değerlendirme işlemlerinin süreç odaklı olmaktan çok sonuç odaklı olmasını eğitimde yaşanan sorunlardan biri olarak değerlendirmektedir. Ölçme ve değerlendirme işlemlerinin sonuç odaklı olması Yapılandırıcılık ve Çoklu Zeka Kuramları ile çelişen unsur olarak görülmektedir. Aşağıda “Sonuç Odaklı Sınavlar” koduna ilişkin katılımcı görüşlerine yer verilmiştir:

“Ülkemizde ne yazık ki öğrenci başarısının değerlendirilmesi noktasında sıkıntılar yaşıyor. Öğrenciler her kademedeki farklı bir sınava tabi tutuluyor. Bu sınav notuna göre öğrenciye bir değer biçiliyor. Öğrenme sonuçlarından çok sınav sonuçları göz önünde bulunduruluyor. Eğitim sistemimizde öğrencinin sınav notuna verilen öneme karşılık bilişsel yapılandırıcılığa göre sonuçlardan çok, öğrencinin yaşadığı öğrenme süreci değerlidir.” (Ö3)

“Öğrencilerin ölçme ve değerlendirme kısmında sonuç odaklı olunması sürecin dikkate alınmaması yaşanan sorunlardan biridir. Geleneksel yaklaşımda tek boyutlu yani bilişsel değerlendirme vardır ancak yapılandırıcılıkta bilişsel, duyuşsal, psikomotor alanları kapsar. Örneğin portfolyo değerlendirme öğrencinin eğitim hayatı boyunca gelişimi hakkında bilgi toplar yani süreç odaklı değerlendirme yapılır ancak geleneksel yöntemde bir testin, yazılının sonucuna göre öğrenci başarısı tespit edilir. Yapılandırıcılıkta kullanılan değerlendirmeler ölçütleri öğrenciye görelilik ilkesine uyar. Bu yüzden eğitim sorunlarından gördüğüm değerlendirme kısmı ancak yapılandırıcılık ilkesine göre olan çağdaş eğitim sistemi ölçeklerinin kullanılmasıyla çözüme kavuşur.” (Ö4)

“Çoklu zekâ kuramına göre ölçme işlemleri öğrencinin tüm durumları göz önünde bulundurularak şahsi özelliklerine göre değerlendirmeler yapılmalıdır. Bu tür değerlendirmelerin yapılması için ise proje-portfolio gibi değerlendirme araçlarının kullanılması gerekmektedir.” (Ö16)

Katılımcılar standart testlerin olmasını da Yapılandırmacılık Kuramı bağlamında sorun olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenci giriş davranışlarının ölçülmesinde sıkıntılar yaşanmasını Tam Öğrenme Modeline uygun olmayan ölçme ve değerlendirme ile ilgili bir sorun olarak görmektedirler. Aşağıda “Standart Testler” ve “Öğrenci Giriş Davranışlarının Ölçülmemesi” kodlarına ilişkin görüşlere yer verilmiştir:

“Süreç içerisinde yapılan değerlendirmeler daha iyi olsa ve standart testler yerine süreç içerisinde değerlendirmeler yaparsak daha faydalı olur. Standart testler yapılandırmacılık ile bence çelişiyor. Çünkü yapılandırmacılıkta her öğrencinin biricik kendine özgü olduğunu söylüyoruz ama standart testler ile öğrencileri belirli bir standarda getirmeye çalışıyoruz.” (Ö20)

“Ders öğretme sürecinde öğrencinin bilişsel ve duyuşsal giriş davranışına önem verilmeden işlenmesi, dersin bitiminden sonra öğrencinin gerekli olan bilgiyi alıp almadığını tam anlamıyla sorgulanmaması eğitim sistemimizdeki en önemli sorunlardandır. Tam öğrenme modeline göre öğrenci davranışlarının önceden tespit edilmesi gerekiyor. Öğretmenin dersin ilerlemesine karar verebilmesi için öğrencinin hazır bulunuşluluk düzeyi önemlidir.” (Ö6)

Diğer Sorunlar

Öğretmen adayları ile yapılan görüşmeler sonucunda farklı kodların toplandığı “Diğer Sorunlar” teması elde edilmiştir. Tablo 7’de “Diğer Sorunlar” teması altında toplanan kodlar ve sorunların ilişkilendirildiği öğelere yer verilmiştir.

Tablo 7. Diğer Sorunlara İlişkin Bulgular

Tema	Kod	İlişkilendirilen Öğe
Diğer Sorunlar	Teneffüs Saatleri	Tam Öğrenme Modeli
	Eğitim Programlarının Yoğunluğu	Tam Öğrenme Modeli
	Öğrenme İçin Tanınan Sürenin Kısıtlılığı	Tam Öğrenme Modeli; Okulda Öğrenme Modeli
	Sınıflar Arası Farkın Olması	İşbirlikli Öğrenme

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda, öğrenci teneffüs sürelerinin yeterli olmadığı vurgulanmıştır. Ayrıca eğitim programlarının yoğun olması ve öğrenme için tanınan sürenin kısıtlı olması birer sorun olarak görülmektedir. Teneffüs saatleri, eğitim

programlarının yoğunluğu ve öğrenme için tanınan sürenin kısıtlılığı katılımcılar tarafından tam öğrenme modeli ile çelişen sorunlar olarak belirtilmiştir. Ayrıca öğrenme için tanınan sürenin kısıtlılığı Okulda Öğretim Modeli ile çelişen bir sorun olarak görülmektedir. Diğer sorunlar teması altında belirtilen bir diğer sorun ise; okullardaki sınıflar arası farklılıkların olmasıdır. Katılımcılar, sınıflar arasında var olan farklılıkların işbirlikli öğrenmeyi engellediğini belirtmişlerdir. Aşağıda “Teneffüs Süresi”, “Eğitim Programlarının Yoğunluğu”, “Öğrenme İçin Tanınan Süre Kısıtlılığı” ve “Sınıflar Arası Farklılıkların Olması” kodlarına ilişkin katılımcı görüşlerine yer verilmiştir:

“Okulda öğrencilerin fizyolojik, sevgi, güç, özgürlük ve eğlence gibi ihtiyaçların karşılanması temel alan tam öğrenme modeli teneffüste öğrencilerin gerek fizyolojik gerek eğlence ya da sosyalleşme gibi ihtiyaçları sağlanmadan etkili bir öğrenme gerçekleşmeyecektir diyebiliriz. Bu modelde iç ve dış motivasyonun önemli yeri vardır. Öğrencilerin ihtiyaçları karşılanmadan iç ve dış motivasyon zorlaşacaktır. Eğer ihtiyaçlar karşılanırsa etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak daha kolay olacaktır.” (Ö2)

“Tam Öğrenme modelinin uygulanamamasının nedeni müfredatın çok kalabalık olması, ders saatlerinin yetersiz kalması, deneyimli–bilinçli öğretmenlerin azlığı, üniversitede verilen salt teorik bilgiler ve uygulama derslerin azlığı, denetimcilerin kâğıda bağlı kalması sonucu öğretmenlerin tedirginliği, sistemin eğitimi bir süreç değil bir sonuç olarak görmesi sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Müfredatın yoğun olması yeterli verimin alınmasına engel teşkil etmektedir.” (Ö9)

“Öncelikle günümüz eğitim sisteminde öğrencinin tutumu olumlu ve derse karşı ilgisi canlı ise bu aşamada öğrenemeyen öğrenci yoktur öğretemeyen öğretmen vardır anlayışı ortaya çıkmış oluyor. Bu durum tam öğrenme modelinde vurgulanmaktadır. Tabi ki ben bu anlayışı da yine sistemimize bağlıyorum bir yerde. Çünkü öğrenme için verilen sürenin yetersiz olduğu görüşündeyim. Şöyle ki her bireyin öğrenme hızı farklı olduğundan öğrenmenin gerçekleşmesi de her birey için farklı olacaktır. Bu doğal olarak beraberinde ortaya zaman sorununu çıkartacaktır. Oysa günümüz sisteminde bütün bireylerin öğrenme hızları aynı tutularak eğitim verilmektedir ve bir konu tam anlamıyla anlaşılmadan diğerine geçilmektedir.” (Ö16)

“Okulda öğretim modelin temeli her öğrenciye yeteri kadar zaman verilmesidir. Bu bağlamda düşünenecek olursa sınıf içinde istasyon gibi, konuşma halkası veya balık kılçığı gibi teknikler etkili öğrenmeyi ve her öğrenciye zaman fırsatı verilmesiyle etkili bir öğretim olması mümkündür. Ancak bunların yapılmasında temel ölçüt zaman sorunsalıdır. Özellikle kalabalık sınıflarda her öğrenciye zaman tanımayarak etkili bir öğretim olabilmesi de tahminlerin dışına çıkmaktadır.” (Ö2)

“Okullardaki derece sınıflarının olması öğrenciyi olumsuz yönden etkilemektedir. Kötü bir sınıfta olan öğrencilerin kendilerini yetersiz hissetmelerine ve dersten sıkılmalarına neden olmaktadır. İyi bir öğrenci ise rehavete kapılıp dersleri önemsemeyebilir. Farklı yeteneklere sahip öğrencilerin bir arada bulunması işbirlikli öğrenme açısından önemlidir. Öğrencilerin birbirlerini farklı şekilde etkileyerek başarının sağlanabileceğini düşünüyorum.”
(Ö14)

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu araştırmada; öğretmenlik uygulaması, öğretim ilke-yöntemleri ve etkili öğrenme-öğretme dersi almış öğretmen adaylarının eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri kuram, model, yöntem veya ilkeler bağlamında tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmeler sonucunda, eğitimde yaşanan sorunlar arasında öğrenci ve öğretmen ile ilgili sorunların bulunduğu belirtilmiştir. Katılımcılar yapılandırmacılık kuramı, buluş ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim stratejileri ile aktiflik ilkesinin uygulanmamasından kaynaklı öğrencilerin derslerde pasif olduklarını dile getirmişlerdir. Benzer şekilde öğretmenin merkezde olması yapılandırmacılık ve buluş yoluyla öğretim stratejisi ile çelişen bir durum olarak tanımlanmıştır. Öğretmenlerin merkezde, öğrencilerin pasif olduğuna ilişkin sorun Yeşil ve Şahan (2015), Sarıbaş ve Babadağ'ın (2015) elde etmiş oldukları bulgular ile benzerlik göstermektedir. Öğretmenlerin merkezde olması doğal olarak öğrencileri pasif olmaya iten bir sorun olabilmektedir. Ancak yapılandırmacılığın temele alındığı eğitim sisteminde öğretmenlerin rehber olduğu bir ortamda öğrencilerin aktifleştirilmesi gerekmektedir. McAuliffe ve Erikson, (1999) yapılandırmacılıkta öğrencilerin pasiflikten kurtularak deneyimlerle bilgiyi yapılandırması gerektiğini savunur. Temele yapılandırmacılık kuramının alındığı eğitim sistemlerinde öğrencinin aktif katılımın sağlandığı ve öğretmenin rehber olduğu bir anlayışla sistemin ilerlemesi sağlanmaktadır (Çelebi, 2006; Duffy ve Jonassen, 2013; Saban, 2002). Buluş ve araştırma inceleme yoluyla öğretim stratejilerinde de öğrencinin aktif olması gerektiği vurgulanmaktadır (Ünal ve Ergin, 2006; Yakışan, 2017). Aksi durumda eğitimin birçok alanında sorun ortaya çıkabilmektedir. Aktiflik ilkesinin temele alındığı derslerde verim daha yüksek

olmaktadır (Gömlüksiz ve Kan, 2007). Ayrıca her öğrencinin ayrılaştırılması ve öğrenci ihtiyaçlarının göz ardı edilmesinin öğrenci ile ilgili yaşanan diğer sorunlar olduğu tespit edilmiştir. Katılımcılar bu sorunların, çoklu zekâ kuramı ve öğrenciye görelilik ilkesinin uygulanmamasından kaynaklı olduğunu belirtmişlerdir. Eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biri öğrenci faktörüdür. Çağdaş eğitim anlayışında öğrenci ihtiyaçlarının temele alındığı ve her öğrencinin farklı özelliklerinin olabileceği vurgulanmaktadır. Gardner (2006) etkili eğitimin sağlanabilmesi için öğrencilerin birbirinden farklı olabileceği gerçeğinin göz önünde bulundurulması gerektiğine vurgu yapar. Başdemir (2012) Türkiye’de öğretmen eğitiminin çoklu zekâ kuramı temele alınarak yapılmadığı için öğretmenlerin sadece akademik başarılarının geliştiği diğer yönlerinin zayıf kaldığını vurgulamıştır. Öğretmen eğitiminde çoklu zekânın temele alınmamasının doğal bir sonucu olarak okullarda öğrencilerin aynı çerçeveden değerlendirilmesi ve ayrılaştırılması kaçınılmaz bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Başdemir’in (2012) belirtmiş olduğu bu sorun araştırma kapsamında elde edilen bir diğer sorun olan öğretmen eğitiminin niteliğinin düşük olması bulgusu ile benzerlik göstermektedir. Öğretmen eğitiminin niteliğinin düşük olması ve öğretmenlerin öz yeterliliklerinin zayıflığı tespit edilen diğer sorunlardır. Bu sorunların yapılandırmacılık kuramı, tam öğrenme modeli, sunuş ve araştırma inceleme yoluyla öğretim stratejilerinden kaynaklı sorunlar olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin almış oldukları eğitimin çağdaş eğitime uygun olmamasının öz yeterliliklerinin düşük olmasına sebep olabileceği düşünülmektedir. Çeliköz (2017) öğretmenlerin yapılandırmacılık gibi çağdaş eğitim kuram veya teorilerin içeriklerini tam olarak kavrayamamış olmalarının bu tür kuramların uygulanabilmesinin önündeki temel engellerden birisi olduğunu vurgulamıştır.

Elde edilen bir diğer sorun öğrenme ortamları ve alt yapı ile ilgili sorunlardır. Katılımcılar sınıf ortamlarının kalabalık olmasının sunuş, buluş ve araştırma inceleme yoluyla öğretim stratejiyle ilgili sorunlar olduğunu vurgulamışlardır. Benzer şekilde Şener (2018) yapmış olduğu çalışmada sınıf mevcudunu eğitimde yaşanan önemli bir sorun olarak tespit etmiştir. Sınıfların kalabalık olması, eğitimin ve öğretimin istendik

şekilde uygulanmasının önüne geçen önemli unsurdur. Kalabalık ortamlarda dersin uygulayıcıları istedikleri verimi elde edemez ve istedikleri stratejileri uygulayamazlar. Ayrıca sınıf-laboratuvar eksikliği ve materyal yetersizliği derslerin istendik yönde şekillenmesini engelleyebilmektedir. Öğrencilerin bu durumlarda yaparak yaşayarak öğrenmeleri kısıtlanabilir. Materyal ve laboratuvar ortamlarının eksikliği öğrencilerin farklı şekilde öğrenmelerini engellediği için çoklu zekâ açısından sıkıntı oluşturabilmektedir. Bu durum öğrenciler arası fırsat eşitsizliği doğurmaktadır. Deveci ve Aykaç (2019) temel eğitimde yaşanan sorunların tespitinde yapmış oldukları meta analiz çalışmasında; sınıfların kalabalık olması, materyal yetersizliği ve derslik yetersizliği gibi sonuçlar elde etmişlerdir. Elde edilen bulgular da bu sonuçlar ile benzerlik göstermektedir. Bunun yanı sıra bazı okullarda akıllı tahta gibi olanaklar bulunabilirken bazı okullarda bulunmaması ciddi anlamda sıkıntı oluşturabilmektedir. Bu durum internet tabanlı öğrenmenin hayat bulamamasına neden olabilmektedir. Her sınıfta akıllı tahtanın olmaması da fırsat eşitliğini zedelemektedir. Şener (2018) teknolojik yetersizlik ve materyal yetersizliğini yapmış olduğu çalışmada tespit etmiştir. Gedikoğlu (2005) da benzer şekilde eğitim sorunlarına vurgu yaparken materyal yetersizliğine yer vermiştir. Bu durumlar genel çerçevede alt yapı açısından eğitim sisteminin yaşamış olduğu sorunları göstermektedir. Başaran vd. (2020), Covid-19 pandemi sürecinde eğitim öğretim faaliyetlerinin birçoğunda alt yapı yönünden önemli sorunların olduğu belirtmiştir. Benzer şekilde Akgül ve Oran (2020) Covid-19 sürecinde alt yapı açısından sorunların yaşandığını tespit etmişlerdir. Alt yapı ile ilgili yaşanan sorunların Covid-19 örneğinde olduğu gibi en küçük değişimlerde kendini gösterdiği görülmektedir. Bu bulgular araştırma kapsamında elde edilen bulgular ile benzerlik göstermektedir. Öğrenme ortamları ve alt yapı eksikliği kimi okulları birleştirilmiş sınıf ortamı oluşturmaya itebilmektedir. Dursun (2006) yapmış olduğu çalışmada birleştirilmiş sınıflarda öğrenme ortamları ve alt yapı eksikliğinden kaynaklı genellikle derslerde geleneksel yöntemlerin tercih edilmek zorunda olduğunu vurgulamışlardır. Sarıbaş ve Babadağ (2015) birleştirilmiş sınıfların özellikle yeni atanan öğretmen açısından çeşitli sorunlar doğurabileceğini vurgulamıştır. Bu durum öğrencilerin tam öğrenme modeli ile öğrenmelerini engelleyebilmektedir. Yapılandırıcılığın tam

anlamıyla kavranmamasından kaynaklı bazı sorunların ortaya çıktığı belirtilmiştir. Öğretmenlerin demokratik öğrenme ortamları oluşturamadığı, sınıftaki öğrencilerin oturma düzenini uygun şekilde sağlayamadığı ve ders kitap içerikleri uygulanmak istenen sisteme uygun hale getiremediği tespit edilen diğer sorunlardır. Yapılandırmacı ortamlar öğrencilerin demokratik ortamlarda, arka arkaya dizili yerleşim düzeninden çıkıp farklı şekillerde yerleşmelerini sağlamaktadır. Onur (1994) çağdaş eğitimin olmazsa olmazı olarak demokratik ortamları görmektedir. Onur (1994) ayrıca ders kitap içeriklerinin güncel, bilimsel bilgiyi destekler nitelikte olmadığını dile getirmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında elde edilen diğer unsur epistemolojik sorunlardır. Katılımcılar eğitim sisteminde temele alınan yapılandırmacılık kuramı, araştırma ve inceleme yoluyla öğretim stratejisi ve yaşama yakınlık ilkelerinin uygulanamamasından kaynaklı çeşitli epistemolojik sorunlar olduğunu belirtmişlerdir. Bilginin günlük hayata uygulanmaması, programların teoride kalması, bunun neticesinde ezberci dayalı öğretim gerçekleşmesi ve hazır bilginin sağlanmasını bilgiye yüklenen anlam bağlamında yaşanan sorunlar olduğu belirtilmiştir. Bu durumun öğrencilerin veya öğretmenlerin geçmişte aldıkları geleneksel eğitim anlayışından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Yapılan birçok araştırmada geçmiş yaşantıdan kaynaklı yüzeysel veya ezberci bir eğitim anlayışın kabul gördüğü vurgulanıp bunun sorun olduğu belirtilmiştir (Çeliköz, 2017; Thomas, Pedersen ve Finson, 2001; Yalçın-İncik ve Tanrıseven, 2012; Yılmaz ve Altınkurt, 2011) Ayrıca katılımcılar ölçme ve değerlendirme ile ilgili sorunların olduğunu belirtmişlerdir. Ölçme ve değerlendirme işlemlerinin sonuç odaklı olmasının yapılandırmacılık ve çoklu zekâ ile ilgili sorunları ortaya çıkardığı vurgulanmıştır. Onur (1994) konu merkezli eğitim sistemlerinde, bilgilerin ezberlendiği ortamlar oluşturularak eğitimin tamamen sınav odaklı olduğunu belirtmiştir. Bir taraftan her öğrencinin farklı olduğu ve öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olduğu görüşü savunulurken diğer taraftan öğrencilerin öğrenme süreçleri dikkate alınmadan her öğrenciye aynı soruların sorulduğu sınavları merkeze almak büyük bir sorun olarak görülmektedir. Bu durum standart testlerin belirleyiciliğini sorgulamamızı

sağlamaktadır. Çeliköz (2017) merkezi sınavların yapılandırıcılık açısından önemli ölçüde sorun teşkil ettiğini belirtmiştir. Semerci (2001) yapılandırıcılığa göre öğrencilerin sorumluluk almaları gerektiği ve gerçek yaşamadan durumların öğrencilere sunulması gerektiği için süreç odaklı değerlendirmelerin yapılması gerektiğini vurgulamaktadır. Benzer şekilde öğrencilerin giriş davranışlarını dikkate almamak öğrencilerin özelliklerini belirlemeden eğitim ve öğretimi gerçekleştirmek anlamına gelmektedir. Bu durum ise yapılandırıcılık kuramı ile ters düşmektedir.

Araştırma kapsamında elde edilen diğer sorunlar ise teneffüs süreleri ve eğitim programlarının yoğun olmasıdır. Ders içeriklerinin yoğun olması derslere ayrılan sürenin yeterli olmadığı ama derslerin yoğun bir şekilde işlendiği görüşünü doğurmaktadır. Yaşanan bu yoğunluğa karşın öğrencilere dinlenmeleri için ayrılan sürenin az olması sorun olarak karşılanmaktadır. Blazer (2008) öğrenci öğrenmelerindeki önemli unsurlardan birinin dinleme ve ders saatleri gibi faktörler olduğu için bunların sorgulanmaya başladığını belirtmektedir. Yalar ve Yelken (2009) yapmış oldukları çalışmada yoğun dersler ve kısa teneffüs sürelerinin öğrencileri olumsuz yönde etkilediğini belirtmektedir. Benzer şekilde Çaycı (2018) yapmış olduğu çalışmada ders yoğunluğunun azaltılarak ders aralarının uzatılmasına ilişkin bulgulara rastlamıştır.

Sonuç olarak öğretmen adayların belirtmiş oldukları sorunlar; öğrenciler ile ilgili sorunlar, öğretmenler ile ilgili sorunlar, öğrenme ortamları ve altyapı ile ilgili sorunlar, epistemolojik sorunlar, sınav ile ilgili sorunlar ve diğer sorunlar başlıkları altında toplanmıştır. Katılımcıların sorun olarak en çok görüş belirttikleri başlığın öğrenme ortamları ve altyapı olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların belirtmiş oldukları sorunların en çok yapılandırıcılık ve çoklu zekâ kuramının uygulanmaması, eksik uygulanması veya hatalı uygulanmasından kaynaklı olduğunu dile getirmişlerdir. Buluş ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim stratejilerinin uygulanmamasının da yoğun olarak sorunların ortaya çıkmasında önemli unsur olduklarını belirtmişlerdir.

Araştırma sonuçları göz önünde bulundurulduğunda, öğretmen adaylarına verilen eğitimin çağdaş eğitim anlayışına uygun ve uygulamalı olarak gerçekleştirilmesine daha

çok önem verilmesi önerilebilir. Okullarda alt yapı ile ilgili merkezi çalışmaların yürütülerek iyileştirilmelerin yapılması önemli görölmektedir. Ayrıca görevlerine devam eden öğretmenlerin çağdaş eğitim anlayışını daha iyi kavrayabilmeleri için nitelikli hizmet içi eğitimin verilmesi önerilmektedir. Eğitimde yaşanan sorunlar hayat boyu öğrenme becerileri, eğitim ahlakı ve eğitim ekonomisi bağlamında tespit edilebilir.

KAYNAKLAR

- Abu, N. K., Bacanak, A., & Gökdere, M. (2016). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 287-307.
- Akgül, G., & Oran, M. (2020). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin, ortaokul öğrencilerinin ve öğrenci velilerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 3(2), 15-37.
- Aydın-Günbatır, S. (2019). Olgu bilim (fenomenolojik araştırma) yöntemi. *Eğitimde Araştırma Yöntemleri içinde (ss. 293-316)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.
- Başdemir, H. Y. (2012). Türk eğitim sisteminin yapısal sorunları ve bir öneri. *Liberal Düşünce Dergisi*, (67), 35-52.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi* 9(1), 23-28.
- Blazer, C. (2008). Extended school days. Information capsule research services (vol. 0705). <http://drs.dadeschools.net/InformationCapsules/IC0705.pdf>. adresinden 27.05.2021 tarihinde alınmıştır.
- Creswell, J. W. (2002). *Educational research planning, conducting and evaluating quantitative and qualitative research*. International Pearson Merrill Prentice Hall.
- Creswell, John W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Siyasal Kitabevi.
- Çaycı, B. (2018). İlkokullardaki ders süresi ve ders saatlerinin sınıf öğretmeni görüşlerine göre değerlendirilmesi. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 3(5), 117-131.
- Çelebi, C. (2006). *Yapılandırıcılık yaklaşımına dayalı işbirlikli öğrenmenin ilköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde öğrenci erişimi ve tutumlarına etkisi* (Doctoral dissertation, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Çeliköz, M., (2017). *Eğitim programları ve öğretim alanındaki eğitim bilimcilerin yapılandırıcılıkla ilgili görüşlerinin analizi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi) Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirtaş, A. (1988). Temel eğitimimizin temel sorunları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3).

- Deveci, Ö., & Aykaç, N. (2019). Temel eğitimde yaşanan sorunları inceleyen çalışmaların değerlendirilmesi: bir meta-sentez çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7 (1), 277-301.
- Duffy, T. M., & Jonassen, D. H. (Eds.). (2013). *Constructivism and the technology of instruction: A conversation*. Routledge.
- Dursun, F. (2006). Birleştirilmiş sınıflarda eğitim sorunları ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2, 33-57.
- Edwards, R., & Usher, R. (2000). *Globalisation and pedagogy: space, place and identity*. London: Routledge.
- Erişen, Y. (2001). *Öğretmen yetiştirme programlarına ilişkin kalite standartlarının belirlenmesi ve fakültelerin standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Ersoy, F. (2016). *Fenomenoloji. Eğitimde nitel araştırma desenleri*. Edt. Saban, A. ve A. Ersoy. Ankara: Anı Yayıncılık: 50-109
- Gardner, H. (2006). *Eğitilmiş akıl-olayların ve standart testlerin ötesinde, her çocuğun hak ettiği eğitim sistemi*. İngilizceden Çeviren: Özden AKBAŞ. İstanbul: Morpa.
- Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa birliği sürecinde Türk eğitim sistemi: sorunlar ve çözüm önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1).
- Gök, F. (2010) *Marketing hope: Private institutions preparing students for the university entrance examination in Turkey*, (Umut pazarı: Türkiye’de öğrencileri üniversite giriş sınavına hazırlayan dersaneler), içinde: S. Karın Amos (ed.) *International Educational Governance, International Perspectives on Education and Society*, 12, 123-134.
- Gömlüksiz, M. N., & Kan, A. Ü. (2007). Yeni ilköğretim programlarının dayandığı temel ilke ve yaklaşımlar. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 60-66.
- Johnson, B., & Christensen, L. (2014). *Eğitim araştırmaları: Nicel, nitel ve karma yaklaşımlar (4. Baskı)*. Selçuk Beşir Demir (Çev. Ed.), Ankara: Eğiten Kitap.
- Kızılkaya, H. (2014). “*Postmodern Felsefe Işığında Türk Eğitim Sistemi Sorunlarının Değerlendirilmesi*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Afyon.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. New York: Sage.
- McAuliffe, G. J., & Eriksen, K. P. (1999). Toward a constructivist and developmental identity for the counseling profession: The context-phase-stage-style model. *Journal of Counseling & Development*, 77(3), 267-280.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. S. Turan). Ankara: Nobel.

- Onur, B. (1994). Türk eğitim sisteminin özellikleri. *Eğitim ve Bilim*, 18(93).
- Özoğlu, M. (2010). Türkiye’de öğretmen yetiştirme sisteminin sorunları. *Seta Analiz*, 17(26), 131-155.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün & S. Beşir Demir, Çev. Ed.). Ankara: Pegem.
- Saban, A. (2002). *Öğrenme öğretme süreci*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Sarıbaş, S., & Babadağ, G. (2015) Temel eğitimin temel sorunları. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 3(1), 18-34.
- Semerci, Ç. (2001). Oluşturmacılık kuramına göre ölçme ve değerlendirme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1(1), 429-440.
- Şener, G. (2018). Türkiye’de yaşanan eğitim sorunlarına güncel bir bakış. *Milli Eğitim Dergisi*, 47(218), 187-200.
- Taşdemir, M. (2015). Öğretmen adaylarının Türk Milli Eğitim Sistemi üzerine algıladıkları sorunlar. *Turkish Studies*, 10 (7), 881-898
- Thomas, J. A., Pedersen, J. E., & Finson, K. (2001). Validating the draw-a-science-teacher-test-checklist (dastt-c): exploring mental models and teacher beliefs. *Journal of Science Teacher Education*, 12 (3), 295- 310.
- Tuncer, M., & Taşpınar, M. (2008). Sanal ortamda eğitim ve öğretimin geleceği ve olası sorunlar. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 124.
- Ünal, G., & Ergin, Ö. (2006). Buluş yoluyla fen öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına, öğrenme yaklaşımlarına ve tutumlarına etkisi. *Journal of Turkish Science Education*, 3(1), 36-52.
- Üstüner, M. (2004). Geçmisten günümüze Türk eğitim sisteminde öğretmen yetistirme ve günümüz sorunlari. *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (7).
- Yakışan, O. (2017). *Ortaokullarda dil bilgisi öğretiminde buluş yoluyla öğretim stratejisinin öğrenci başarısına ve kalıcılığa etkisinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yalar, T., & Yanpar Yelken, T. (2009). Liselerde blok ders uygulamasının incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 263-278.
- Yalçın-İncik, E., & Tanrıseven, I. (2012). Eğitim fakültesi öğretim elemanlarının ve öğretmen adaylarının öğrenci merkezli eğitime ilişkin görüşleri (Mersin Üniversitesi Örneği). *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3), 172-184.
- Yeşil, R., & Şahan, E. (2015). Öğretmen adaylarının türk eğitim sisteminin en önemli sorun, neden ve çözüm yollarına ilişkin algıları. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 16(3).
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (10. Baskı) Ankara: Seckin.

Yılmaz, K., & Altinkurt, Y. (2011). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin görüşleri. *Uluslararası insan bilimleri dergisi*, 8(1), 942-973.

ORCID

Azmi TÜRKAN <https://orcid.org/0000-0003-2546-5122>

Yavuz ERİŞEN <https://orcid.org/0000-0002-3339-5155>

SUMMARY

Introduction – Purpose

Problems in education can be addressed in many ways when the relevant literature is examined. It has been determined that the problems obtained are related to technology, teachers, students, education programs, financing, inadequacy of infrastructure-materials, overcrowded classrooms, teacher training system and administrators. In the studies conducted with pre-service teachers, the opinions of the participants about the problems experienced and their solution suggestions are included. When the studies conducted with pre-service teachers in determining the problems experienced in education were examined, it was observed that the pre-service teachers expressed their opinions without basing the problems on certain theories, models or principles. However, random opinions that are not supported by a specific scientific infrastructure will have a limited contribution to finding solutions to the problems experienced. Considering the contribution of teacher candidates by basing their opinions on scientific data such as certain theories, models or principles, and the importance of determining the problems experienced in education in moving the education system forward, the aim of this study is to determine the opinions of teacher candidates about the problems experienced in education by basing them on theory, method, model and principles. For this purpose, an answer was sought to the following question:

What are the experiences of pre-service teachers regarding theory, method, model or principle-based problems in the education system?"

Methodology

Research Design: Within the scope of the research, personal opinions of teacher candidates regarding the problems experienced in education were taken. Descriptive phenomenology design was preferred among the qualitative research designs because the problems experienced were analyzed in line with personal opinions.

Participants: The participant group of the research consisted of 20 pre-service teachers attending the 4th grade. Various criteria were determined in order to collect accurate data within the scope of the research. Considering the determined criteria, it was decided that the criterion sampling method, which is one of the purposive sampling methods is suitable for the research.

Data Collection Tools: A semi-structured interview form developed by the researchers was used to collect data in the study. The semi-structured interview form consists of descriptive questions in which the descriptive characteristics of the participants are

determined, and the main questions prepared to determine the problems experienced in education.

Data Collection Process: The interviews within the scope of the research were carried out on the basis of the volunteers of the participants. The interviews lasted approximately 32 minutes. The interviews were recorded with a voice recorder with the consent of the participants. Ethics committee approval was obtained within the scope of the study.

Data Analyse: For the analysis of the data, codes were obtained from the opinions expressed by the participants. The codes obtained were brought together to form a meaningful integrity and formed the themes. In this research, content analysis method was used since it was tried to create themes by bringing together meaningful codes. While giving the opinions expressed by the participants, abbreviations such as Ö1, Ö2, Ö3... Ö20 were used.

Findings - Conclusion

As a result of the analysis of the interviews with the teacher candidates, the problems experienced by the participants in education; It was observed that they expressed them under six themes: "problems with students", "problems with teachers", "problems with learning environments and infrastructure", "epistemological problems", "exam problems" and "other problems". It was observed that the topic that the participants expressed as a problem was learning environments and infrastructure. They stated that the problems stated by the participants were mostly due to the non-application, incomplete application or erroneous application of constructivism and multiple intelligences theory. They also stated that the non-implementation of invention and research-investigation-based teaching strategies are also an important factor in the emergence of the problems.

Ek 1. Etik Kurul İzni

T.C.
SİİRT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

ETİK KURULU KARARLARI

Oturma Tarihi
17/07/2020Oturma Saati
10:00Oturma Sayısı
58

Üniversitemiz Etik Kurulu 17/07/2020 tarihinde saat 10:00'da Kurul Başkanı Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCI başkanlığında, aşağıda imzaları bulunan üyelerin katılımıyla toplanarak gündemdeki konuları görüşmüş ve aşağıdaki kararları almıştır.

ETİK KURUL KARARI

(Siirt Üniversitesi Etik Kurulu'nun aşağıdaki görüşü tavsiye niteliğinde olup, üniversitemizle ilgili etik ilkelerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla taşınmaktadır.)

ETİK İNCELEME KONUSU

Araştır. Gör. Azmi TÜRKAN tarafından yürütülecek olan "Öğretmen adaylarının eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi" başlıklı araştırmasının etik olarak uygunluğu

İNCELEME

Araştırma konusu, "Öğretmen adaylarının eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi" olarak ifade edilmiştir. Amacı ise, öğretmen adaylarının bazı kuram, strateji, yöntem teknik veya ilkeler çerçevesinde eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi olarak açıklanmıştır.

Planlanan çalışma insan katılımına dayalı bir araştırma olduğundan araştırma yönüyle etik kurulu ilgilendirmektedir. Araştırma etiği bakımından söz konusu araştırmanın, katılımcıların fiziksel ve ruhsal sağlıklarını tehdit edici soruları içermediği, katılımcıların kişisel hakları ve özel bilgilerinin korunacağı ifade edilmiştir. Araştırma etiği bakımından dikkat edilmesi gereken birinci husus; yürütülecek olan programın katılımcıların yararına olması ve onları herhangi bir zarara uğratma riski taşımasıdır. Araştırma etiği bakımından dikkat edilecek ikinci husus araştırmaya katılacak kişilerde rıza unsurunun gözetilmesidir.

SONUC

Sonuç olarak sosyal bilimlerdeki araştırmaların yayın etiği bakımından, insan katılımına dayalı olanların da araştırma etiği bakımından etik ilkelere uygun olması gerekmektedir. Bu nedenle projenin uygulanmasında katılımcıların hiçbir şekilde zarara uğratılmaları ve rızalarının olması esastır. Bu şartlar yerine getirildiğinde elde edilen verilerin raporlaştırılmasında araştırma etiği bakımından bir sakınca bulunmamaktadır.

Kurul Üyeleri:

Prof. Dr. Ayhan YILMAZ Kurul Üyesi	Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCI Kurul Başkanı	Doç. Dr. Adnan MEMDUHOĞLU Kurul Üyesi
Dr. Öğr. Üyesi Arif GÜLLER Kurul Üyesi		Dr. Öğr. Üyesi Burçak ASLAN ÇELİK Kurul Üyesi
Dr. Öğr. Üyesi Simla ADAGIDE YILMAZ Kurul Üyesi		Dr. Öğr. Üyesi Varol TUTAL Kurul Üyesi
Av. Harcan ARSLAN Kurul Üyesi		

Batman Yolu 10 km Merkez, 56100 Siirt/Türkiye
Tel: +90 (484) 212 11 11
E-Posta: siu@siirt.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Cemalettin Erdemci
Faks: +90 (484) 212 11 11
Elektronik ağ: www.sirt.edu.tr

Sayfa 1 / 1

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

